

การประเมินความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริต
“ความเสี่ยงที่อาจเกิดจากการให้หรือรับสินบน
จากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน
ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๘”

ของ
องค์การบริหารส่วนตำบลบางเตย
อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

จัดทำโดย
งานนิติการ
สำนักงานปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลบางเตย

คำนำ

เหตุการณ์ความเสี่ยงด้านการทุจริตเกิดแล้วจะมีผลกระทบทางลบ ซึ่งปัญหามาจากสาเหตุต่าง ๆ ที่ค้นหาต้นตอที่แท้จริงได้ยาก ความเสี่ยงจึงจำเป็นต้องคิดล่วงหน้าเสมอ การป้องกันการทุจริต คือ การแก้ไขปัญหาการทุจริตที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของหัวหน้าส่วนราชการ และเป็นเจตจำนง ของทุกองค์กร ที่ร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ อันเป็นวาระเร่งด่วนของรัฐบาลการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริต มาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งได้ว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มี การทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มี

การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้ โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

องค์การบริหารส่วนตำบลบางเตยในฐานะเป็นกลไกของหน่วยบริหารราชการส่วนท้องถิ่น มีบทบาทในการ ขับเคลื่อนหน่วยงานภาครัฐให้บริหารงานภายใต้กรอบธรรมาภิบาล จึงได้จัดทำ การประเมินความเสี่ยงการทุจริต นี้ขึ้น อันจะเป็นเครื่องมือหนึ่งในการขับเคลื่อนธรรมาภิบาลเพื่อลดปัญหาการทุจริตภาครัฐ ตามคำสั่งคณะรักษา ความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๙/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๗ เรื่องมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริต ประพฤติมิชอบที่กำหนดให้ทุกส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ กำหนดมาตรการหรือแนวทางการป้องกันและ แก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบในส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ โดยมุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการ บริหารงาน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการตรวจสอบ เฝ้าระวัง เพื่อสกัดกั้นมิให้เกิดการทุจริต ประพฤติมิชอบได้

ความหมาย

ความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการรับสินบน

ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ประเภทความเสี่ยงการทุจริต แบ่งออกเป็น ๔ ด้าน ดังนี้

๑. ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘
๒. ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ
๓. ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้าง
๔. ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคล

วิธีการวิเคราะห์ความเสี่ยง

เป็นการวิเคราะห์โดยเริ่มจากการระบุความเสี่ยงจากกระบวนการต่าง ๆ อธิบายรูปแบบพฤติกรรม เหตุการณ์ความเสี่ยงต่อการทุจริต การวิเคราะห์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ กับระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง และการกำหนดมาตรการ/กิจกรรม/แนวทาง ในการป้องกันความเสี่ยงของการดำเนินงานที่ก่อให้เกิดการทุจริตในองค์การบริหารส่วนตำบลบางเตยที่มีประสิทธิภาพ

หลักเกณฑ์การให้คะแนนโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงและความรุนแรงของผลกระทบ

๑) โอกาสที่จะเกิด (Likelihood : L) หมายถึง ความถี่หรือโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง ซึ่งจำแนกเป็น ๕ ระดับ คือ

ตารางระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงการทุจริต (Likelihood)		
ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นเป็นประจำ หรือ
		มีโอกาสเกิดขึ้นมากกว่า ๕ ครั้ง/ปี
๔	สูง	มีโอกาสเกิดขึ้นบ่อยครั้ง หรือ
		มีโอกาสเกิดขึ้นไม่เกิน ๔ ครั้ง/ปี
๓	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดขึ้นบางครั้ง หรือ
		มีโอกาสเกิดขึ้นไม่เกิน ๓ ครั้ง/ปี
๒	น้อย	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยครั้ง หรือ
		มีโอกาสเกิดขึ้นไม่เกิน ๒ ครั้ง/ปี
๑	น้อยมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นได้ยาก หรือ
		มีโอกาสเกิดขึ้น ๑ ครั้ง/ปี

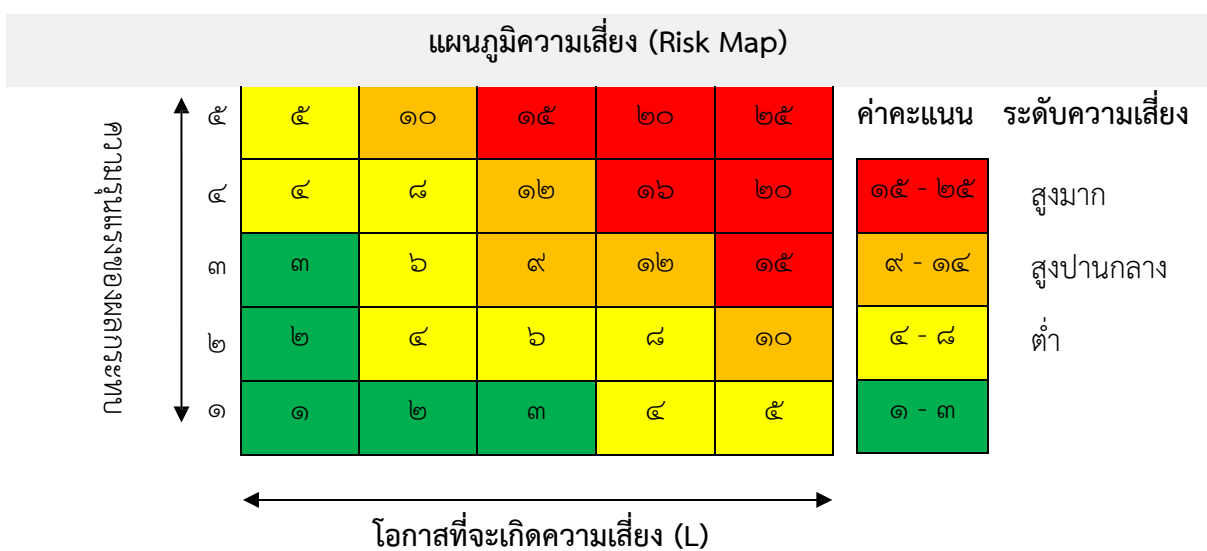
๒) ผลกระทบ (Impact : I) หมายถึง ขนาดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นหากเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง จำแนกเป็น ๕ ระดับ คือ

ตารางระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)			
ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย (ผลกระทบทางการเงิน)	คำอธิบาย (ผลกระทบที่ไม่ใช่ทางการเงิน)
๕	สูงมาก	ความเสียหายตั้งแต่ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป	เกิดความเสียหายต่อรัฐ เจ้าหน้าที่ถูก ลงโทษข้อมูลความผิด เข้าสู่ กระบวนการ ยุติธรรม
๔	สูง	ความเสียหายตั้งแต่ ๕๐๐,๐๐๐ บาท ถึง ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท	ภาพลักษณ์ของหน่วยงานติดลบ ด้าน ความโปร่งใส สื่อมวลชนลงข่าว อย่างต่อเนื่อง และสังคมให้ความสนใจ
๓	ปานกลาง	ความเสียหายตั้งแต่ ๒๕๐,๐๐๐ บาท ถึง ๕๐๐,๐๐๐ บาท	หน่วยงานตรวจสอบเข้าทำการ ตรวจสอบข้อเท็จจริง
๒	น้อย	ความเสียหายตั้งแต่ ๑๐๐,๐๐๐ บาท ถึง ๒๕๐,๐๐๐ บาท	ปรากฏข่าวสื่อที่อาจพาดพิงคนภายใน หน่วยงาน มีคนร้องเรียน แจ้งเบาะแส
๑	น้อยมาก	ความเสียหายตั้งแต่ ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือน้อยกว่า	แทบจะไม่มี

กำหนดระดับความเสี่ยง (Degree of Risk) โดยใช้ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงการทุจริต (Likelihood) คูณด้วยระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ซึ่งระดับความเสี่ยงกำหนดไว้เป็น ๔ ระดับ และจัดทำแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map)

ระดับความเสี่ยง = โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงการทุจริต X ระดับความรุนแรงของผลกระทบ
หรือ Degree of Risk = (Likelihood x Impact)

ลำดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
๔	สูงมาก	๑๕ - ๒๕
๓	สูง	๙ - ๑๔
๒	ปานกลาง	๔ - ๘
๑	ต่ำ	๑ - ๓

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน
ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘ ขององค์การบริหารส่วนตำบลบางเตย อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

ประเด็น	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับของความเสี่ยง (โอกาส x ผลกระทบ)	มาตรการ/แนวทาง จัดการความเสี่ยง
๑. การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติ การ อำนวยความสะดวก สะดวกใน การพิจารณา อนุญาตของ ทาง ราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘	เจ้าหน้าที่เรียกรับสินบน/ ผลประโยชน์ในระหว่าง ออกตรวจสอบที่ตั้ง ที่ขอ อนุญาตประกอบ กิจการ/ ขออนุญาตก่อสร้าง โดยเอื้อ ประโยชน์ให้ ผู้ประกอบการ/เจ้าของ สถานที่	๒ x ๑ (ความเสี่ยงต่ำ)	๑. เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ ออก ตรวจสอบสถานที่ ประกอบการ/ สถานที่ ก่อสร้างจัดทำ รายงาน ผลการตรวจสอบ พร้อม แนบภาพถ่ายเสนอ ผู้บริหาร ๒. ตรวจสอบเอกสาร หลักฐานประกอบคำขอ ๓. ประกาศนโยบาย เจ้าหน้าที่ของรัฐทุกคน ไม่ รับของขวัญของกำนัล ทุก ชนิดจากการปฏิบัติ หน้าที่ (No Gift Policy) ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ และ เผยแพร่ให้เจ้าหน้าที่ รับทราบและถือปฏิบัติ
๒. การใช้อำนาจตาม กฎหมาย/การให้บริการ ตามภารกิจ	๑. เจ้าหน้าที่มีพฤติกรรม เลือกปฏิบัติกับประชาชน ผู้ มาติดต่อ ๒. เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจตาม กฎหมายเพื่อช่วยเหลือ ญาติ หรือพวกพ้อง ๓. เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจ เรียก รับสินบน/ผลประโยชน์ เพื่อ แลกกับการลัดคิวเข้ารับ บริการและการอำนวยความสะดวก ในการให้บริการ	๓ x ๒ (ความเสี่ยงปานกลาง)	- ส่งเสริมการปฏิบัติงาน ตามประมวลจริยธรรม/ หลักธรรมาภิบาล - จัดทำช่องทางการ ร้องเรียนเจ้าหน้าที่ - จัดทำคู่มือแนวทางการ ดำเนินการเรื่องร้องเรียน การทุจริตและประพฤติ มิ ชอบของเจ้าหน้าที่ของ หน่วยงาน เผยแพร่บน เว็บไซต์ของ อบต.บางเตย

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน
ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ขององค์การบริหารส่วนตำบลบางเตย อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

ประเด็น	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับของความเสี่ยง (โอกาส x ผลกระทบ)	มาตรการ/แนวทาง จัดการความเสี่ยง
๓. การจัดซื้อจัดจ้าง	๑. เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ในการจัดซื้อจัดจ้างยังขาด ความชำนาญในการจัดทำ เอกสารทำให้เกิดความ ผิดพลาดได้ - เจ้าหน้าที่ดำเนินการ จัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตาม TOR - เจ้าหน้าที่เรียกรับสินบน/ ผลประโยชน์/เอื้อประโยชน์ โดยการเป็นคู่ค้าหรือ คู่สัญญากับกิจการของ ญาติหรือพวกพ้อง	๓ x ๒ (ความเสี่ยงปานกลาง)	- จัดส่งเจ้าหน้าที่เข้ารับ การอบรมความรู้กฎหมาย เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง - มีการเปิดเผยข้อมูล การจัดซื้อจัดจ้างบน เว็บไซต์ของ อบต.บางเตย - แต่งตั้งคณะกรรมการ กำหนดราคากลาง - ตรวจสอบการจ้าง/ตรวจสอบ พัสดุให้ถูกต้องครบถ้วนตาม เอกสารหลักฐาน
๔. การบริหารงานบุคคล	- การประเมินผลการ ปฏิบัติงานเพื่อเลื่อน เงินเดือนไม่เป็นธรรม - เจ้าหน้าที่ช่วยเหลือญาติ หรือพวกพ้องในการสอบ เข้าทำงานโดยเรียกรับ สินบน/ผลประโยชน์	๒ x ๑ (ความเสี่ยงต่ำ)	- กำหนดหลักเกณฑ์ใน การ บริหารงานบุคคลที่ชัดเจน และเป็นรูปธรรม - แจ้งประกาศข่าวสาร การรับสมัครงานบน เว็บไซต์ ของ อบต.บางเตย - ประกาศมาตรการ สร้างจิตสำนึกและความ ตระหนักแก่บุคลากร ผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิก สภาท้องถิ่น และ ข้าราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น - ประกาศนโยบายการ บริหารทรัพยากรบุคคล